

Arkivsak-dok. 24/00833-12
Saksbehandler Thora Arnadottir

Saksgang	Møtedato
Formannskapet	03.04.2025

Saksframlegg

Selskapsetablering – Utredning kjernekraftverk

Kommunedirektørens innstilling:

Pkt 1 Kommunedirektøren gis fullmakt til å fremforhandle selskapsavtale mellom partene Norsk Kjernekraft AS, Lyngdal kommune, Farsund kommune, og eventuelt andre aktuelle selskap med formål å utrede kjernekraftverk i kommunene og føre selskapet frem mot konsesjon og oppføring av kjernekraftverk.

Pkt 2 Kommunedirektøren legger framforhandlet selskapsavtale fram for endelig godkjenning i kommunestyret.

Pkt 3 Det forutsettes et likelydende vedtak i Lyngdal kommune før selskapet kan etableres.

Vedlegg

- Undertegnet avtale om samarbeid om utredning av kjernekraft
- Saksutskrift - Medlemskap i Norske Kjernekraftkommuner - NKK
- kgf.res-21.06.2024 kjernekraftutvalget
- Nøkkelinformasjon SPV etablering
- Forslag til Aksjonæravtale_ Selskapsetablering med formål å utrede kjernekraft

Saken kort fortalt

Farsund kommune har inngått en samarbeidsavtale om utredning av kjernekraft med Norsk Kjernekraft AS (vedlegg 1) og blitt medlem av Norske Kjernekraft kommuner (NKK) (vedlegg 2).

I forbindelse med arbeidet med utredning av kjernekraftproduksjon i Lyngdal eller Farsunds kommune er det tatt initiativ for å etablere et selskap som kan følge opp arbeidet. Dette selskapet vil både kunne forestå forberedelser og skape verdier omkring oppfølging av både

melding og areal, samt se nærmere på konsept og dimensjonering. Ved en deltagelse i selskapet kan Farsund kommune bidra til utredning, og sikre seg en del av den verdiøkningen dette arbeidet kan bidra til.

Parallelt med selskapsdannelsen arbeides det med en intensjonsavtale mellom Farsund og Lyngdal kommuner om fordeling av inntekter og utgifter for mulig kjernekraftverk, uavhengig om plassering blir i den ene eller den andre kommunen.

Bakgrunn

Kjernekraft er i dag aktualisert, se sitat fra Kongelige Resolusjon **Oppnevning av offentlig utvalg som skal utrede kjernekraft som mulig kraftkilde i Norge** «Behovet for utslippsfrie og stabile energikilder som kan bidra til å håndtere natur- og klimakrise og imøtekomme et økende kraftbehov, teknologisk utvikling, samt planer om etablering av kjernekraftproduksjon fra private aktører i samarbeid med kommuner, har bidratt til at spørsmålet om kjernekraft igjen er aktualisert» (vedlegg 3).

Det er pr i dag begrenset regulering av kjernekraftproduksjon i Norge, da dette så langt ikke har vært en aktuell produksjonsform for kraft her i landet. De regulatoriske forhold er heller ikke oppdatert for å utvikle kjernekraft på bred basis i Norge.

Opprettelsen av et felles selskap sammen med Norsk Kjernekraft AS, Lyngdal kommune og eventuelt andre aktuelle selskaper hvor selskapet skal ha som formål å avklare de ulike sidene av kjernekraft, vil gi Farsund kommune en god mulighet til å følge prosessen tett, sikre god og oppdatert informasjon, samt sette kommunen i stand til å ivareta befolkningens ønsker i utviklingen.

Se vedlegg 4, «Nøkkelinformasjon SPV etablering» utarbeidet av Norsk Kjernekraft AS.

Gjennom prosessen ønskes det å avklare de ulike sidene av kjernekraft slik at man får et tilstrekkelig grunnlag for å avklare om det er reelt mulig, og deretter om det er ønskelig å etablere dette i Farsund og/eller Lyngdal kommuner. Hvilket område som er best egnet vil fremkomme under en eventuell konsekvensutredning utført av selskapet som skal opprettes.

Ved å opprette selskapet vil det være mulig å få en andel av verdiskapningen som skjer gjennom en slik utvikling. Det er ikke lagt opp til eller forventet at Farsund kommune skal tre inn med større summer enn 100 000,- kroner, eller være med i finansieringen senere. Det vil da være naturlig at Farsund kommune sin eierandel vannes ut over tid, samtidig som selskapet blir større i økonomisk omfang med kapitalinnhenting.

Sentrale milepæler i videre prosessen er skissert til å inneholde følgende:

- a. Selskapsavtale inngås og selskap etableres.
- b. Intensjonsavtale eller vedtak om Farsund og Lyngdal kommuners samarbeid med fordeling av inntekter og utgifter for mulig kjernekraftverk, uavhengig om plassering blir i den ene eller den andre kommunen.
- c. Melding med forslag til konsekvensutredningsprogram (KU-program) sendes til Energidepartementet / myndighetene. Lokasjoner i begge kommuner inkluderes.

- d. Myndighetene fastsetter KU-program, og konsekvensutredning (KU) påbegynnes for flere arealer. Under KU-prosess velges endelig areal.
- e. Etter KU eller delvis parallelt med KU, innsendes konsesjonssøknad for valgt areal. Regulering vil foregå på statlig plan for kjernekraftverket, ikke kommunal iht. dagens regelverk.
- f. Etter behandling av konsesjonssøknad, og med eventuelt positivt utfall, vil endelig investeringsbeslutning kunne fattes og bygging kan påbegynne. Her tilstrebes en driftsstart i 2035, men det må bemerkes at det foreligger svært mange eksterne avhengigheter.

Det gjøres oppmerksom på at selskapsaktivitetene vil inneholde mer enn det som beskrives ovenfor, men listen representerer de sentrale milepælene. Mer detaljerte prosesser, rammer, risikoer, gevinster med mer vil bli gjenstand for forhandlinger ved etablering av selskapet. Aktiviteter som Norsk Kjernekraft AS ellers er involvert i, herunder selskapsaktiviteter i andre kommuner, er også svært vesentlig for realisering i Lyngdal og Farsund. Se utkast til avtale, vedlegg 5.

Vurdering

Det er betydelig grad av usikkerhet knyttet til om og når kommersiell kjernekraft kan realiseres i Norge, men det vurderes at med et langt tidsperspektiv så er det hensiktsmessig å komme i gang med utredninger angående kjernekraftproduksjon.

Dagens kraftsituasjon tilsier at kommuner med tilgjengelig kraft vil være de som får etablert arbeidsplasser i fremtiden.

Som kommunestyret fikk orientering om i mai 2024 fra Norsk Kjernekraft AS er dette en mulighet både til å være tett på prosessen og til å bidra i utredningen.

Relasjonen med Norsk Kjernekraft AS og Lyngdal kommune kan nå formaliseres gjennom en selskapsdannelse. Det anses å gi tydeligere avklarte rammer for det økonomiske samarbeidet når det gjøres gjennom et aksjeselskap.

Pr i dag er det Norsk Kjernekraft AS, Farsund og Lyngdal kommuner som skal inn, men Farsund kommune bør være positiv også til andre selskaper som ønsker å gå inn, som for eksempel kraftforedlende industriaktør. Det kan tilføre verdi til området og konseptet, og vil være naturlig som grunnlag for et fremtidig utkjøp av kommunens eierpost som kan bidra økonomisk til kommunen i et vesentlig større omfang enn dagens investering.

Primært bør allikevel en slik selskapsetablering skje med medvirkning, utvikling og fremdrift som hovedmålsetning. Der er kommunenes rolle viktig.

Ved å følge utviklingen tett, og være klare for en satsning på kjernekraft dersom nasjonale myndigheter åpner for denne typen kraftproduksjon, kan også Lyngdal og Farsund kommuner bli kraftkommuner i framtiden.

Økonomiske konsekvenser

I andre lignende selskapsdannelser har innskuddet vært NOK 100 000 pr kommune.

Konsekvenser for barn og unge

En selskapsdannelse antas ikke å ha konsekvenser for barn og unge. Konsekvensutredning fastlagt av statlige myndigheter vil utrede alle aspekter ved kjernekraft.

Konsekvenser for klima og miljø

En selskapsdannelse antas ikke å ha konsekvenser for klima og miljø.

Konsekvensutredning fastlagt av statlige myndigheter vil utrede alle aspekter ved kjernekraft.

Konsekvenser for folkehelse

En selskapsdannelse antas ikke å ha konsekvenser for folkehelse.

Konsekvensutredning fastlagt av statlige myndigheter vil utrede alle aspekter ved kjernekraft.

Konklusjon

Gitt at norske myndigheter gir konsesjon til at kjernekraft skal være en del av den norske energimiksen vil en selskapsetablering nå posisjonere Farsund og Lyngdal positivt med tanke på lokalisering av et kjernekraftverk.